

TOFANA DE ROZES

Dolomites d'Anpezo

Del refugi Dibona per la galeria del Castelletto i la ferrada Giovanni Lipella. Retorn pel Valon de Tofana.

Distància	9 Km
Desnivell acumulat	1072 m
Nivell de dificultat	difícil
Data	7 de juliol de 2015
Cartografia	Ed. Kompas. KOM 617 Cortina D'Ampezzo (1:25000) Ed. Tabacco. 03 Cortina d'Ampezzo (1:25000)
Documentació	Via Ferratas of the Italian Dolomites (vol 1) J.Smith & G. Fletcher. Ed. Cicerone (pàg. 218~222) Vie ferrate per principianti. Christjan Ladurner. Ed. Tappeiner (pàg. 56~59) Dolomitas y Brenta, JL Serrano, Ed. Desnivel (pàg. 84~87). Via normal (utilitzada per al descens).
Punts per a GPS	http://ca.wikiloc.com/wikiloc/view.do?id=10285765

Ra Tofanes (en ladí), Tofana (italià) o Tofanen (alemany) és un massís dels Dolomites a l'oest d'Anpezo (Cortina d'Ampezzo/Hayden). El sobirà és la Tofana de Meso (3244m), seguit de la de Inze. La més baixa i vistosa és la de Rozes (3225m), per la verticalitat de la seva paret meridional sobre el Fouzargo (Paso Falzàrego).

Com en altres paratges dolomítics durant la Primera Guerra Mundial, a la Tofana s'hi enfrontaren els exèrcits austro-hongarès i italià. A la de Rozes, els italians hi construïren una llarga galeria per tal de dinamitar el veí Castelletto, bastió austríac considerat inexpugnable, fins que saltà per l'aire. Restaurada, és visitable i forma part d'un dels habituals itineraris per accedir al cim.

Partim del refugi Dibona per recórrer el peu de la paret meridional i entrar a la galeria. Un cop superada accedim al cim per la ferrada Giovanni Lipella d'on retornem per la "ruta normal".

En conjunt resulta un itinerari llarg i exigent en el que podem trobar congestes de neu i glaç fins ben avançat l'estiu.

Pel poc que hem pogut veure, les ferrades dels Dolomites tenen una concepció diferent de les de les nostres contrades. Son més aviat una via per fer cim que, si calgués realitzar-la amb escalada clàssica, resultaria llarga i entretinguda. Sòbries en equipament, son escassos els elements que ens ajuden a progressar-hi. El cable de vida serveix tothora, tant de guia com de suport per superar els passos allà on els elements naturals falten, o volem fer-ne via. La Lipella n'és un bon exemple.

Accés

Per la carretera 48 entre Cortina d'Anpezzo i el Paso Falzàrego, passat Pocol, al punt quilomètric 113,6 prenem una estreta pista a mà dreta, enquitranada primer i en terra batuda després, que mena al refugi Angelo Dibona. Ampli aparcament davant el refugi.

Refugi Dibona (2037 m)

Porta el nom del gran alpinista i guia d'Anpezo, Angelo Dibona. Sortim del refugi per pista vers el NW. A la bifurcació (rètols) anem a l'esquerra (retornarem per la dreta) en direcció a la galeria del Castelletto i la via ferrada Lipella, pel ben condicionat sender 404.

Guanyem alçària fins atènyer el peu de la vertical paret meridional, a l'alçada de la cova de Tofana. Anem a l'esquerra (W) (rètols) resseguint el peu de la paret.

Abandonem el sender 404 per un corriol a mà dreta (rètols) en direcció a la galeria i la ferrada. Quan revoltem un esperó i accedim al vessant ponentí, ja albirem l'accés a la galeria.

Galeria del Castelletto (2485m)

De 507m de llargària i 120 de desnivell, on resulta imprescindible el frontal.

Accedim a la boca per uns esglaons i una escala, protegits per línia de vida.

El primer tram és curt i el salvem per una llarga escala. El segon, el més llarg i costerut, té trams esglaonats cavats a la pedra i acaba a l'alçada d'una boca de mica als peus del Castelletto. El tercer, també amb alguns esglaons, surt a mitja alçada del vessant ponentí.

Fi de la galeria (2639m)

Sortim a l'exterior i flauegem un tram ferrat. Desgrimpem per baixar a un tarter pendís on continuem baixant (N) per sender ben definit i assentat, fins a l'inici de la ferrada.

Ferrada Giovanni Lipella (2520m)

Construïda el 1967, porta el nom d'un soldat italià. Sembla haver sigut renovada fa poc.

Sòbria en equipament, son escassos els elements que ens ajuden a progressar a banda de la línia de vida, de gruixut cable ben tens, suportat per sòlids ancoratges. En els comptats trams en que la roca es mostra esquiva i allunya els cantells, sempre disposem d'aquest recurs a mà.

Troblem una primera part que és una llarga successió de ziga-zagues alternant trams verticals amb feixancs horitzontals, alguns prou amplis, fins i tot en baixada (sense equipar), altres cornises ben estretes, sempre amb un pati que treu l'alè a la nostra esquerra. Així, guanyant poca alçada, anem superant graonades i canals de la cara ponentina, tot atansant-nos a la nord.

Tre Dita (2690m)

O Tres Dits. A la punta d'un marcat esperó del vessant nord. Bifurcació on un senderó ens permetria baixar al refugi Giussani renunciant al cim.

Fem un gir de 180° i enfilem per un feixanc que, en uns 200 metres, ens deixa als peus d'un ampli amfiteatre esglaonat i vertical, que superem esbiaixadament (S). Tram més curt que el precedent on guanyem alçada ràpidament i trobem els passos més exigents i exposats de la ferrada.

Fi de la ferrada (2996m)

La ferrada acaba a la vista del cim. Una llarga marrada ens deixa sobre l'avant-cim.

Avant-cim (3041m)

Aquí arriba la "via normal" que puja pel vessant llevantí des del refugi Giussani. És senyalitzada amb marques blaves.

Per coronar el cim (3225m) cal seguir el fil de la carena o el poc visible senderol que serpenteja pel vessant ponentí. És un tram que sol estar cobert de neu o glaç (1).

Baixem per la via normal, deixant de banda a mà esquerra el refugi Giussani a la Forcella Fontananegra fins a l'antic refugi Cantore.

Antic refugi Cantore (2556m)

Format per un grup de tres edificis, el més gran en estat precari i un altre del que solament conserva les parets. El nom és en memòria del primer militar d'alta graduació que morí en acció de guerra per aquestes contrades. El mèrit d'aquell general fatxenda fou que la seva vistosa gorra servís de blanc perfecte, tot i estar advertit de la punteria dels francotiradors contraris.

Del refugi anem a buscar l'ample i còmode sender 403 que serpenteja pel Valon de Tofana fins a la confluència amb el 404, on desfem el camí de l'anada per retornar al refugi Dibona.

(1) Renunciem a fer cim perquè en aquest punt es posa a ploure i pedregar.